

Børne- og Undervisningsminister Pernille Rosenkrantz-theil

4. november 2021

Selvejende daginstitutioner retsstilling

Kære Børne- og Undervisningsminister Pernille Rosenkrantz-theil

I 2018 meddelte Hvidovre Kommune de selvejende daginstitutioner i kommunen, at kommunen ville sænke det administrationsbidrag der jf. dagtilbudsloven gives til blandt andet selvejende daginstitutioner med driftsoverenskomst til dækning af udbetaling af løn, bogholderi, revision, personalejura og rådgivning m.v. fra 2,5 procent til 1,08 procent.

Den voldsomme reduktion blev begrundet i en rapport udarbejdet af BDO, i hvilken BDO med afsæt i et lille antal interviews med medarbejdere i den kommunale administration kom frem til, at kommunen kunne administrere sine egne dagtilbud for kun 1,08 procent.

Det beløb er så lille, at det umuligt kan dække de reelle omkostninger, men kommunen fastholdt sit ensidige krav om at sænke administrationsbidraget. Selveje Danmark anmodede efterfølgende om aktindsigt i den dialog kommunen havde haft med BDO om analysen. En anmodning som kommunen afviste, hvorefter sagen blev sendt til Ankestyrelsen.

Ankestyrelsen gik i gang med at undersøge lovligheden i kommunens ensidede reduktion af administrationsbidraget, og hørte i den forbindelse også Børne- og Undervisningsministeriet. Svaret herfra var, at en sag, der knytter sig til forståelsen af en driftsoverenskomst, er et privatretligt anliggende, hvorfor ministeriet meddelte Ankestyrelsen, at den tvist måtte den selvejende daginstitution med driftsoverenskomst søge afdækket i byretten. Efterfølgende meddelte Ankestyrelsen i august 2021, at styrelsen på den baggrund ikke kunne gå ind i sagen omkring lovligheden af ensidigt at sænke administrationsbidraget.

Den afvisning rejser i tilknytning til driftsoverenskomster imidlertid et helt andet og langt mere centralt problem. Nemlig hvilken retsstilling en selvejende daginstitution med driftsoverenskomst har i en konflikt med kommunen.

For det første modtager den selvejende daginstitution midler fra kommunen og der aflægges et tilskudsregnskab – dvs. at institutionen modtager driftsmidler, som pr. definition er et-årige, og der kan ikke oparbejdes en opsparing. For det andet er det yderst tvivlsomt, om det overhovedet er muligt for en selvejende daginstitution at anvende driftsmidler til at anlægge

en sag mod en kommune. For det tredje så skaber den tilgang til konfliktløsning en situation, der som konsekvens af magtforholdet mellem institutionen og kommunen bevirker, at meget få institutioner med driftsoverenskomst overhovedet vil søge at få konflikten løst.

Den problemstilling er også efter Ankestyrelsens behandling af den konkrete sag af Ankestyrelsen selv rejst overfor dit ministerium.

Vi har i regi af Selveje Danmark naturligvis drøftet sagen, og finder det helt afgørende, at der skabes klarhed over de selvejende organisationers retssikkerhed. Det kan ske på flere måder, enten ved at det eksplicit tillades selvejende organisationer med driftsoverenskomst at anlægge en sag mod kommunen, herunder at det kan ske for midler der stilles til rådighed af kommunen selv, alternativt – og langt at foretrække – at vi meget hurtigt etablerer en arbejdsgruppe, der skal belyse retsstillingen og, såfremt den findes problematisk, fremkommer med forslag til en politisk løsning.

Når dette er helt centralt, så skyldes det ikke blot den konkrete sag, det skyldes også at vi mere generelt står i en situation, hvor regeringen har fokus på at flere velfærdstilbud etableres som selvejende og potentielt derfor også med en driftsoverenskomst.

På vegne af vores medlemmer på området ser jeg frem til at høre fra ministeren.

Med venlig hilsen

Jon Thorlacius Krog
Branchedirektør, Selveje Danmark